

GÃ¡jlyÃ¡k, Dauk, KaravellÃ¡k, Chebekek Ã©s tÃ¡rsaik.

Contributed by Flamenco
2007. June 19. Tuesday 21:03
Last Updated 2007. July 07. Saturday 17:32

There are no translations available

Igazán meglepőttem, hogy az Arab Ghanja c. cikkem, ill. annak nátha ny mondata ekkora vitát kavart. A várakományek e rátásra helyes, majs rátásra nem. Miután valászszám-nál leg egyikünk sem doktorált hajtatótitkarnás, Ágy csak az Ájtal elárórhét á szakirodalomra tudunk talmazsokodni. De sajnos ezek egy rátásra műdra műr elavult, s nagyon sokszor az Ájabb kori kutatások meglepő dolgokat hoznak napfolyamra. Ezért Árn sem fogok most senkivel sem vitatkozni, hanem egyszerűen a tudomásokra hozom az Áron kányaibemben található - tárabbnyire nagyobb szakértők várakományait ill Ájilásfoglalásait, mint mi vagyunk, s vonja le mindenki ezekből magának a várakományát.

{mos_fb_discuss:13}

Egy Á©bk Á©nt az a mondatom, ahol a Chebeket a Dautol sz Á©rmaztatotom, val Á©ban csak f Á©lig igaz, azt kellet volna Á©-nom, hogy a G Á©ly Á©t Á©l Á©s a Dautol. Hogy egy haj Á©modellez Á©nek milyen m Á©lyen kell az elm Á©letben b Á©v Á©rkodnia, az f Á©gg mag Á©it Á©l a modellez Á©t Á©l ill. a t Á©relm Á©t Á©l, valamint az Á©p Á©-tend Á© modellt Á© ! Vil Á©gos, hogy egy Victory -n Á©jl - ahol az " p Á©ld Á©ny " a rendelkez Á©s Á©nkre Á©ll, (hab Á©r az a sz Á©, hogy eredeti tkp. m Á©r eleve k Á©ts Á©ges, mert a m Á©sodik Victory csaknem 3 Á©vsz Á©zados p Á©lyafut Á©sa alatt t Á©bbesz Á©jr is Á©jt Á©p Á©tve ill. Á©jt k Á©telezve " lett), vagy egy Vas Á©jn Á©jl, ahol sz az " eredeti p Á©ld Á©ny " h Á©la a nemzetk Á©zi Á©s sv Á©d kutatoknak, akik 1960 -ban kiemelt Á©k Á©s restaur Á©lt Á©jk, nyilv Á©jn kevesebbet kell kutatnunk, mint egy Sta. Mari Á©jn Á©l, egy Great Harry -n Á©l vagy egy Golden Hind -n Á©l, ill. egy Revenge -n Á©l. Kedves Hajomester ! Egy Á©ital Á©n nem s A©rt Á©tem meg ! Hab Á©r a mag Á©n Á©letben n Á©ha meg szoktam s A©rt Á©dni, de szakmai (legyen az a haj Á©modellez Á©s, vagy a g Á©ptan) k Á©rd Á©sekben sohasem ! Az id Á©zeteket nem az Á©rt k Á©z Á©lten n Á©met Á©l is, hogy elk Á©pr Á©ztassalak benneteket a n Á©met nyelvtud Á©sommal, ami gondolom v Á©g Á©l is 20 Á©vitt Á©l Á©s n Á©met sz Á©rmaz Á©somb Á©l ered Á©en nyilv Á©nval Á©, hab Á©r a n Á©met haj Á©z Á©jsi kifejez Á©sek nagy r Á©sz Á©t m Á©r itt szedten De Á©szint Á©n : ki a fene tudja magyarul is - a haj Á©bolondokon k Á©-v Á©l - hogy mit jelent a tarcs vagy a csarnak ? Hanem ink Á©bb az Á©rt, hogy a n Á©met Á©l t Á©bb Á©-kev Á©sb Á© Á©rt Á©jk ellen Á©rzhess Á©k a ford Á©-t Á©saimat, valamint a n Á©metber elj Á©tszadozhassanak a k Á©t nyelv grammikai Á©s sz Á©rendi k Á©l Á©nb Á©z Á©s Á©geivel. Akit pedig ez nem Á©rdekel, az olvas csak a magyar sz Á©veget, b Á©-zva abban, hogy j Á©l ford Á©-tottam. Amit pedig, b Á©-zv Á©n Á©ll Á©-thatom - " a legjobb tud Á©s som s lelkismeretem " szerint tettem. (Ez Á©rt eln Á©z Á©st k Á©rek a k Á©vetkezetlens Á©geim Á©rt, mint pl. hogy egyszer nagy Á©s m kis bet Á©vel Á©-rom a f Á©neveket, az esetleges magyartalan sz Á©rendjeim Á©rt, valamint az Á©rt, hogy az egyes haj Á©t Á©pusok neveit egyszer n Á©metesen, m Á©skor franci Á©san ill. magyarosan Á©-rom. De az Á©rt b Á©-zom benne, hogy a sz Á©veget legal Á©bb 90 %-ban Á©rthet Á©ek.) A sz Á©imok a csillaggal a cikk h Á©tulj Á©n tal Á©lhat Á© k Á©nyvekre utalnak.

GÃjlya (Galeere) (1*)

Nem tĂjrgyaljuk itt az Ă³kori - gĂ¶rĂ¶gĂ¶nĂs romai - gĂjlyĂjkat, csak az Ă°jkoriakat. Annyit azĂ©rt megemlĂ-tek, hogy az Ă³kori gĂjlyĂjk " tĂ¶bbesoros " - tĂ¶bbemeletes megjelĂ¶lĂs talĂjn jobb lenne - evezĂ'l rendezĂ©sĂ©t, ahol minden evezĂ't csak egy ember hajtott, s akik meglehetĂ'sen furcsa elrendezĂ©sben Ă½ltek egymĂjs felett ill. mellett , az Ă°jkoriak nem vettĂ©k Ăjt.Ugyan akadt nĂ©hĂiny kivĂ©tel, amik majdcsak hogy kĂ-sĂ©rletek voltak, - mint pl. a velencei Trireme 1539 -bĂ'l -de ezek nem voltak hosszĂº Ă©letĂ±ek. Ez az elrendezĂ©s meglehetĂ'sen kĂ©nyelmetlen lehetett. Az Ă°jkori gĂjlyĂjk nĂjl az evezĂ'k r... egy sorban voltak, de a fejĂ'dĂs sorĂjn egyre tĂ¶bb ember hajtott egy evezĂ't. Ennek az extrĂ©m vĂjitozata talĂjlhatĂ³ pl. XV. Lajos kirĂjlyi gĂjlyĂjjnĂjl, - La Reale 1680 - ahol egy majd 20 m hosszĂº evezĂ't 7 ember kezelt.

A hajÃ³test (Der Rumpf)

Im Unterschied zu fast allen anderen Schiffstypen bildete der Rumpf einer Galeere eine in sich geschlossene schiffbautechnische Einheit, die ausschließlich als Schwimmkörper diente.

Egy gÃ¡lyi teste - ellentÃ©ben mÃ¡s hajÃ³tÃ©pusokhoz - egy Ã¶nmagÃ¡ban zÃ¡rt hidrotechnikai egysÃ©get kÃ©pezett, ami kizÃ¡rÃ³lag ÃºszÃ³testkÃ©nt szolgÃ¡lt.

Der quadratische Kasten mit dem Riemenwerk, die Back mit den Kanonen und die Heckaufbauten waren diesem Schiffskörper nicht eingefügt, sondern aufgesetzt, und das geschlossene Deck des Rumpfes teilte deutlich sichtbar das Schiff horizontal in zwei Hälften.

A négyszögletes doboz az evezőművel, az előbbi stya az ágyukkal össz a tatfelőlönnyek nem voltak a hajótesttel szervesen összeolcsópártve, hanem csak "részükön átve", össz a test zárt fedőlítze jelentőségen, ígyhatásan a hajót várzszin körül rögzítette.

Neben dem älteren Typ der Schebecke (!), die als nächstste Verwandte der Galeere ein ähnliches Konstruktionsprinzip aufwies, finden wir die gleiche Bauweise bei den Petschili-, Hangtschou- und Futschou-Dschunken in China wieder.

A Chebec Általregebb tör-pusa mellett, - ami mint a gályá körzeli rokona egy hasonlószerkesztési elvet mutat, - hasonlóságos-társi műdot találunk a kínai Pteschili .... dzsunkánknál.

Es sei erwähnt, daß bei den Petschili-Dschunken der Heckaufbau ebenso wie bei den Galeeren weit nach hinten über den Achtersteven hinausragte. Diese Ähnlichkeit ist frappernd.

Legyen megemlítve, hogy a Petschili dzsunkánknál a tatfelőlönny ugyanoly mint a gályánknál a fartörke felett messze hártrafelől kinyúlt. Ez a hasonlóság jelentős.

Ein Einfluß chinesischer Dschunken auf den Schiffbau im Mittelmeer scheint auf den ersten Blick absurd.

Első pillantásra absurdnak tűnik a kínai dzsunkák befolyása a falkárok közötti tengeri hajó-olcsorére.

Aber ich gebe zu bedenken: Marco Polo war Venezianer und ein Mann, der vom Schiffbau eine Menge verstand - von ihm stammen sehr genaue Beschreibungen chinesischer Dschunken.

De gondoljuk meg : Marco Polo velencei, s ezzel egy földi volt aki nagyon érte a hajó-olcsoréhez - kínai dzsunkák nagyon pontos leírása származik tőle.

Im 14. Jahrhundert, kurz nach der Rückkehr Marco Polos aus China, wandelt sich die Galeere von jener noch der Antike verbundenem Form des frühen Mittelalters zu dem Typ mit völlig abgeschlossenem Rumpf und weit ausladenden Heckaufbau, den wir aus dem 16., 17. und 18. Jahrhundert kennen und der so verblüffende Ähnlichkeiten besonders mit der Petschili-Dschunke hat.

A 14. században, röviddel Marco Polo Kínából való visszatérés után megvolt a korai kínaiaknak a modern az antikhoz képestőlegesen formája, ahhoz a teljesen zárt test összes messzire kinyúlás tatfelőlönnyel, amelyet 16., 17. és 18. században ismerünk s ami olyan meglepően hasonlóságokat kíván a Petschili dzsunkánál.

Ist es nur ein Zufall ?

Csak véletlen ?

Der Rumpf der Galeeren war spindelförmig, lang und schmal, mit geringem Tiefgang.

A gőzlyá teste orszáformájához, hosszához keskeny, csekély méretű összel.

(Megj. témamű : Egy gőzlyá gerinchossza sokszor a testszázalék 8-9-szeresével is elérhető, ahol a körzetépség 1/3 - 1/2 rözszen körülbelül bordajuk teljesen egyformájú voltak.)

Er war ideal für die Fortbewegung durch Riemen, aber keineswegs ideal für die Fortbewegung durch Segel.

Ez (a test) ideális volt az evezőkkel való (előre) mozgatásra, de semmiesetre sem vitorlásra.

Die Galeeren waren - trotz ihrer imposanten Lateinsegel - ausgesprochene Ruderschiffe, denn der flache, lange, schmale Rumpf, ausschließlich für den Riemenantrieb konstruiert, machte sie zu Anfang erst schlechten Seglern.

A gőzlyák - az impozáns latin vitorlásjuk ellenére - kimondottan evezőhajók voltak, mert a lapos, hosszú, keskeny test, kizátrálag evezőhajtásával szervesztve, rendkívül rossz vitorlásáját tette ki.

De nem akarom itt az egészszámnyvet lefordítani. !

Dau (Dau, Dhau) (3*)

Ez a témá annyira bonyolult részük, hogy őrökítők csak címekben tudnak írni, ha nem akarom az egészszámnyvet lefordítani.

A témá (Das Thema)

Arabien - Araber - Arabisch

Arabia - arabok - arab

Fast unwillkürlich verbinden wir mit diesen Worten die Vorstellung von Sand, Wüste, glühender Sonne und burnusverhüllten Gestalten auf schwankenden Kamelrücken.

Szinte akaratlanul függelésekkel ezekkel a szavakkal a homok, sivatag, forró Nap részére burrusba burkolva, himbájára tevehajton (" lovagi") alakok elkezdenek szerepelni.

Meer und Schiffe assoziiert mit diesen Begriffen wohl kaum jemand.

Tengertől hajókat szinte senki sem asszociálja ezeket a fogalmakat.

Und doch sind mehr als 2000 Jahren die Araber und ihre Nachbarvölker im westlichen und südlichen Mittelmeer, im Roten Meer, im Persischen Golf, an der Ostküste Afrikas und im Indischen Ozean hervorragende Seeleute und Schiffsbaumeister.

Általánosan - több mint 2000 éve (vannak) az arabok részére a velük szomszédos népek a keleti rész díli felfedezői török tengeren, a perzsa tengeren, Afrika keleti partjainál és az indiai Ázsiánon kiemelkedő tengerésztek részére hajó mesterek.

(Ennyit bevezetéssel.)

{mospagebreak title=A legfrüheste Dau}

A legfrüheste Dau (Die Ältesten Daus) (3*)

Wie ich schon eingangs erwähnte, ist das Wort "Dau" aber nur eine Sammelbezeichnung für Schiffe eines Gebietes, das sich von der südlichen Mittelmeerküste bis Sansibar und Madagaskar im Süden und der indischen Malabar- und Koromandelküste im Osten erstreckt, und die Schiffe dieses Raumes waren und sind alles andere als einheitlich, auch wenn sich eine grundlegende Charakteristika fast überall nachweisen lassen.

Mint ahogy már a bevezetében említettem, a száz "Dau" csak egy gyakorlati fogalma a hajóknak amik a folyók általi tenger délkeleti partjaitól Sansibárig és Madagaskárig át az indiai Malabar - és Koromandel partokig keleten találhatók e területen minden más mint egységek vannak és voltak, akkor is ha egy alapvető karakterisztika (és hasonlóság) szinte mindenhol bizonytható.

Die Doni

Von den Kästen Indiens stammt jenes Schiff, das man wohl als den Ältesten gesicherten Vertreter der Daufamilie bezeichneten möchte : die Doni

India partjainál származik a hajó, amit a dau család egyik legfrüheste körömviselejtőként kell bizonyáttan megjelölni : doni.

Die Mtepe

Handelt es sich bei der Doni um eine Frühform oder besser Vorstufe der Dau, so möchte die Mtepe, die bis ins letzte Jahrhundert an der Lamuküste segelte, als die wohl Älteste Dau angesprochen werden.

Ha a donit mint a dau egyik korai formájának, jobban mondva egy "előfokozatnak" tekintjük, akkor muszáj a Mtepe - ben - ami az utolsó Árvaszádzig működött a Lamuparton vitorlázott - mint a legfrüheste daunak tartanunk.

Die Manchá

Der jüngste unter diesen Urtypen der Dau war die Manchá, die bereits über alle typischen Bauelemente einer Dau verfügte, die sie zu einem ausgezeichneten Segler machten.

A legfiatalabb ezek között a dau fristipusai között volt a Manchá, amelyik már rendelkezett minden tipikus dautípustállomással, amik ezt egy kiválóan vitorlásos tettek.

A nyugatájai dau (Die westarabische Dau)

Wenn wir Dau sagen, so haben wir gewöhnlich die Vorstellung eines Schiffstyps, der sich in etwa mit den Fahrzeugen des westarabischen Raumes deckt, also mit Schiffen wie der Sambuk, der Bagalla, der Bum und der Ghanja, die einst auch im Mittelmeer segelten.

Ha daut mondunk, akkor tőbbnyire egy hajópusra gondolunk, amik a nyugat arabiai területeken jörömeinek felelnek meg, tehát a Sambuk, Bagalla, Bum és a Ghanja -nak.

Die Nurih

Die älteste westarabische Dau und zugleich Prototyp aller Schiffe dieses Gebietes ist die Nurih.

A legtöregebb nyugatarabiai dau és ennek a területen hajóinak a prototípusa a Nurih.

Die auf Tafel 7 gezeigte Modell ist eine Nurih von 1830.

A hetes töröblén mutatott modell egy Nurih 1830 -ból.

Der Typ selbst freilich erheblich älter, er stammt etwa aus dem 12. oder 13. Jahrhundert.

Maga a töröpus azonban jelentősen töregebb, kb. a 12. - 13. századból származik.

Die Nurih war hochseetüchtig.

A Nurih alkalmas volt nyáltengeri hajózásra.

Sie wurde als Frachtschiff benutzt, aber auch von Sklavenhändler und Piraten gern verwendet.

A nurit használták teherhajónak, de a rabszolga kereskedők és a kalózok is számosen használták.

Die Mahaila

Im Rumpf nahezu identisch, nur kleiner als die Nurih ist die Mahaila, ein kleinerer Kästenfahrer mit guten Segleigenschaften, der jedoch nicht hochseetüchtig war.

A testben majdnem hasonlít a Nuri-hoz, egy kisebb parti vitorlás, jár vitorlázás tulajdonságokkal, de nyáltengerre nem alkalmas.

Die Khalissa

Der Mahaila nah verwandt ist die Khalissa, ebenfalls ein Kästenfahrer mit nur einem Mast und Segel.

A Mahaila közel rokona a Khalissa, szintén egy parti vitorlás, csak egy árboccal és vitorlával.

In entsprechend kleinen Varianten wurde als Beiboot von größeren Daus, insbesondere Sambuks und Ghanjas mitgeführt.

Megfelelően kisebb variációkban használták csónaknak a nagyobb dauk, károlyának sen a Sambuk és a Ghanja. (Megj.

tőlem : De nem a fedélzeten , mert nem férhet volna el, hanem vontatva.)

Die Sambuk

Die Sambuk (Tafel 10) ist in den Linien des Rumfes mit der Khalissa nahezu identisch, jedoch erheblich größer.

A Sambuk (10.-es tárbla) a test vonalaival a Khalissaival majd hogynem azonos, de jelentősen nagyobb.

Zusammen mit der Bagalla und der Bum ist die Sambuk der wohl bekannteste Dautyp, der auch auf den europäischen Schiffbau Einfluss ausgeübt hat - doch davon in einem späteren Kapitel.

A Bagallaival össz a Bummal a Sambuk az egyik ismertebb Dautipus, ami az európai hajókban-társre jelentős befolyást gyakorolt - de erről egy körösbőbi fejezetben.

Al Bahran - arab Sambuk - Corel CAD-doboz

Â

Die Bagalla

Zu den bekanntesten Dautypen zählt auch die Bagalla.

A legismertebb Dautipusok között tartozik a Bagalla is.

Björn Landström nennt sie " das formschönste dieser Schiffe".

B. Landström " a legszebb formájához ezek körülbelül a hajók (dák) között " említi.

Auf jeden Fall ist sie ... das größte und vor allem eines der jüngsten Mitglieder der Daufamilie.

Mindenesetre ... a dák családjának legnagyobb közül mindenekelőtt legfiatalabb tagja.

Der Rumpf der Bagalla folgt im großen und ganzen dem Vorbild der Sambuk, nur ist er weniger breiter und kürzer mit einer Grundabmessung Breite am Hauptspant zu Länge in der Wasserlinie von 1: 3,4.

A Bagalla teste nagyobb mint a Sambuk poldájját különbözteti, csak teltebb, szélesebb és rövidebb az alapmáretemben, a viszony a főborda szélesség és a vőzonalhossz körülbelül 1 : 3,4.

Das macht die Bagalla zu einem zwar nicht ganz so schnellen, doch zuverlässigen und hochseetüchtigen Segler.

Ambróz ez a Bagalla nem tűnő gyors, de megbékítően nyílt tengeri vitorlássá teszi.

{mospagebreak title=Die Ghanja}

Die Ghanja

Die ebenfalls hochseetüchtige Ghanja segelt heute nicht mehr.

A hasonlóan nyílttengeri hajozásra alkalmas Ghanja ma már nem vitorlázzik.

Deshalb ist ihr Aussehen teilweise recht umstritten, was freilich auch daran liegen kann, dass sie im Laufe der Zeit verschiedene Veränderungen in Rumpf und Takelage durchmachte.

Ezért a "kinázásos" röszben meglehetősen vitatott, ami attól is független, hogy az időjársával meglehetősen nagy változások a testben és a vitorlázatban történtek.

Wahrscheinlich war sie länger und schlanker als andere Daus und der einzige Dreimaster jenen Gewässern.

Valószínűleg hosszabb és karcsúbb volt a többi Daunál, és az egyetlen hajromrbocos ezeken a vizeken.

Bis ins 19. Jahrhundert hinein scheint die Ghanja überhaupt vorzugsweise als Kriegs- und Piratenschiff verwendet worden zu sein.

Ugyanolyan, hogy egyszeren a 19. századig főleg mint hadiflöte kalózhajónak volt használatban.

Wozu ihre Grundabmessungen und die vorhandenen Unterlagen passen, die bei diesem Dautyp fast immer mehr oder minder guten Bewaffnung sprechen.

Amihez az alapmáretem a meglévő bizonyítékok passzolnak, amik ennél a Dautipusnál majd minden bőkezűleg fegyverzetről tanúsítanak.

(Ennek a Science Museumban - London - található modell alapján rekonstruita Mondfeld a Ghanjalájt, ami után aztán a modellemet építettem.)

Die Bum

Der Sambuk und Bagalla ebenfalls nahe verwandt ist die Bum, die wie diese zu den hochseetüchtigen Dautypen gehört.

Általában Ágy kábeli rokona a Sambuknak és a Bagallának a Bum, ami szintén a nyitott tengeri hajózásra alkalmas típus.

A keletarabiai Dau (Die ostarabische Dau)

Mivel ezek nem tartoznak szorosan a tömörkhöz, ezért csak felsorolom átteket.

Die Balam

Die Beden

Die Zaruk

Die arabische Battela

Die indische Battela

Die Pattamar

Die Maschwa

Die Nil - Dau

Lásd mint fent.

Die Nilboote

Die Gyassa

Die Dehabiya

Befolyások keletről (Einflüsse aus dem Osten)

Most kezdések lassan a vitatombhöz közelítőeni !

Es versteht sich von selbst, daß ein Schiffstyp, der sich aus Elementen verschiedener Kulturen zusammensetzt, auch seinerseits wiederum auf diese zurückwirkt und selbst auch immer wieder neue Anregungen und Impulse von ihnen empfängt.

Márjatás Általában Ártetődik, hogy egy hajótársaság, ami kábelibárók elemeiből állt Állásra, ezekre visszahat, s a

továbbiakban Ájra ezektől Áj impulzusokat Ács ÁjsztÁjnázásekkel kap.

Was die arabische Dau anbelangt, so hat sie sich im großen und ganzen seit dem Augenblick, als sie ihre endgültige Form gefunden hatte, Ámmer erst resistent gegen weitere Einflüsse gezeigt.

Ami az arab Dau illeti, törökbbé kevésbé szabály a pillanattól kezdve, amikor a végleges formáját megtalálta, nagyon ellenállásnak mutatta magát, ami a további (különbségek) befolyásokat illeti.

Westeuropa hatte im Schiffsbau zu der Zeit, als die Dau ihre endgültige Form entwickelte, ohnehin nicht allzuviel zu bieten, und auch die späteren Einflüsse blieben - trotz der in den letzten Jahrhunderten Áberragenden (und vielleicht manchmal auch Áberschätzten)

Technologie - gering.

Abban az időben amikor a Dau a végleges formájukat kifejlesztették, a nyugat európai hajók-páros amágy sem tudott sokat nyújtani, Ács a kácsábbi befolyások (a Dauakra) - az utolsó európai Árvaszádzsok kiemelkedő (Ács talán nátha török általánosítva) technológiája csekély volt.

Im Gegensatz dazu hat der arabische Schiffsbau ganz entscheidende Einflüsse auf die Entwicklung des westeuropäischen Schiffsbau genommen.

Ezzel ellentétben az arab hajók-párosok egészben díntést gyakorolt a nyugat európai hajók-párosre.

Die Schebecke

Zu den wichtigsten Geschenken, die der ostmediterrane Raum der abendländlichen Seefahrt gemacht hat, gehört zweifellos das Lugg - und Lateinersegel.

A legfontosabb ajánlásnak köszönhetően, amiket a kelet mediterrán terület a napnyugati tengerészeti szetnek ajánlás között, kácságkáváli a Lugg- Ács Latin vitrola tartozik.

Der Dau nah verwandt und aus ihren Konstruktionprinzipien hervorgegangen ist auch ein Schiffstyp, der sich seit dem 17. Jahrhundert durch seine hervorragenden Eigenschaften

bei den europäischen Anliegerstaaten des Mittelmeeres größter Beliebtheit erfreute, die Schebecke. (!)

A Dau körzeli rokona Ács a (Dau) szerkesztési alapelveiből származott egy hajópus (is), ami

a 17. század között ami a kiemelkedő tulajdonságai miatt, a falklandi tenger mellett Államoknál nagy körzetedveltségekkel Árvendett - a Chebec.

Was die scharfen, " schnellen " Linien betrifft, so stand bei der Schebecke nicht nur die Galeere Pate, sondern es ist mit einiger Sicherheit anzunehmen, daß sie eine hálózat megelőzte Weiterentwicklung der Ghanja war.

Ami az Ácles, " gyors " vonalakat illeti, nem csak a görög volt a Chebec kereszt apja, hanem meglehetőséges bizonyossággal Álláthatóság, hogy Ál (a Chebec) a Ghanjának egy nagyon szerencsés továbbfejlesztése volt.

Dafür sprechen auch die drei Masten, wenn diese auch nach europäischen Vorbild nicht Karavell - bzw. Ghanjasystem

aus Groß-, Besan- und Bonaventuramast, sondern aus Fock -, Groß- und Besanmast bestanden und als Segel nicht die Trapezförmigen Dausegel, sondern die dreieckigen Lateinersegel gefahren wurden.

Szintén amellett szép a hárrom árboc, akkor is, ha nem a karavella ill. ghanja szisztemáma szerint Fö - , Besan - és Bonaventura árbocból álltak, hanem El - , Fö - és Besan árbocból, valamint a vitorlákban nem a trapézformájához Dauvitorlás, hanem hárromszögához latin vitorlás hordoztak.

{mospagebreak title=Die Karavelle}

Die Karavelle

Auch auf einen anderen, ferner den europäischen Schiffsbau außerordentlich wichtigen Schiffstyp übte die arabische Dau ihre Wirkung aus : die Karavelle.

Szintén egy másik, az európai hajók általában rendkívül fontos hajótípusa gyakorolt az arab Dau nagy befolyását a Karavellára.

Vergleicht man die Linienführung oder etwa das Heck der Karavelle mit dem der Sambuk (Abb. 26 und 27), so ist die Verwandtschaft unbestreitbar.

Haftssze hasonlítjuk a Karavella vonalvezetését vagy a tatjáit a Sambukával (Körp 26 és 27), a rokonság vitathatatlan.

(Az erre kérhető játék oldal többi részről most se kedvem se időm nincs lefordítani. Az örökretek megtalálhatók jellemzőkönben a 44-45-46 oldalon, ha valaki aki komolyan örökrelni szeretné, annak tudok kápiákat ezekről az oldalakról károlni.)

Zusammenfassend kann man sagen, daß die Karavelle mit dem europäischen Schiffsbau so wenig und mit dem arabischen so viel gemeinsam hat, daß man sie meines Erachtens mit gutem Gewissen als " westeuropäische Dau " führen sollte.

Állítólag mondhatunk, hogy a Karavellának az európai hajók általában olyan kevés része az arabhoz olyan sorrelhető van, hogy azt a valamelyen szerint járó lelkismerettel " nyugat-európai Daunak" nevezhetjük.

Befolyások nyugatrol (Einflüsse aus dem Westen)

Einflüsse sind meistens wechselseitig, und wenn auch unbestreitbar der Einfluß aus dem arabischen Raum auf den europäischen Schiffsbau erheblich größer und in seiner Wirkung nachhaltiger war als umgekehrt, so blieb auch die Dau von europäischen Vorbildern nicht völlig unberührt.

Befolyások töröknyire köröldelők, s akkor is, ha a befolyás az arab területre az európai hajók általában jelentősége nagyobb volt részben általában is nagyobb volt, mint fordítva, a Dau sem volt az európai befolyás megkörülve.

Példa:

Das auffallendste Charakteristikum der Bagalla ist ihr Heckspiegel mit Seitentaschen über einem Rundgat, das deutlich den europäischen Schiffen dieser Zeit nachgebildet ist und sich auch in seiner Form bis ins erste Viertel des letzten Jahrhunderts stilistisch mitentwickelte, dann freilich stehenblieb und sich nach und nach wieder zu den Formen des

frühren 17. Jahrhunderts zurückentwickelte.

A bagalla legfeltőbb karakteristikája a tattukájár a az oldalzsebekkel egy kerek tat fájátt, jelentősen ennek a korszaknak az európai hajóit műsolta, így ebben a formában az utolsó Árvaszájzad első negyedötig stállusában továbbfejlődött, aztán megállt, s előjra a korai 17. századi formájig visszafejlődött.

Ein ähnliches Phänomen kann man auch im Anstrich des Rumpfes beobachten, bei dem man im letzten Jahrhundert das Schwarz-Weiße europäischer Schiffe vielfach nachahmte, schließlich aber wieder darauf verzichtete und zu Naturholz zurückkehrte.

Egy hasonló fenomenet figyelhetünk meg a test festésénél, ahol (a Bagalla) az utolsó században az európai hajók fehér-fekete (festésénél) sok esetben műsolta, (Megj. tám: beleürtve a fehérre festett csák-kon az ágyánysok) festett imitációit) mág végével is lemondott rátála, s a natúr fához visszatért.

A sebek (Die Schebecke) (4*)

- A karavella (Die Karavelle)

Ein kurzes Kapitel sei der Karavelle gewidmet, die nicht nur ein erst beliebter Schiffstyp war, sondern die durch Kolombus auch zu Berühmtheit gelangte, denn zwei seiner Schiffe, die Pinta und die Nina, waren ja Karavellen.

Szájnunk egy részletet a karavellának, ami nem csak egy rendkívül kedveltségek árvendett, hanem Kolumbusz által közismert lett, mert a hajók között kettő, a Pinta és a Nina karavellák voltak.

Am interessantesten darf der Ursprung der Karavelle sein.

A legérdekesebb a karavella eredete lehet.

Es geht eindeutig auf die arabische Dau zurück, und zwar sowohl was den Rumpf als auch was die Takelage anbelangt.

Egyertelműen az arab daura visszavezethető, ami a testet és a kifeszítést illeti.

Der Rumpf ist bis auf Winzigkeiten kaum von dem einer Bagalla zu unterscheiden ...

A test - aproságoktól eltekintve - szinte nem különbségek a bagalla-áratol ...

Die Takelage der Karavelle ist - bis auf die übliche Veränderung der schrägquadratischen Segel zu Dreiecksegel - unmittelbar und eindeutig von der Ghanja übernommen, eine heute nicht mehr verwendeten Dau-Form, die übrigens in ihrem Puppüberbau von Schkebecke und Felukka kaum zu unterscheiden ist.

A karavella kifeszítése - eltekintve a ferde négyszögletes vitorla átalakulásától hajromszögával - egyertelműen ghanjától lett átvett, egy ma már nem használt dauforma, ami egyebként a (kinyílás) tatfelképzőtményével a chás a felukkától alig megkülönböztethető.

Die berühmte Karavelle ist also eigentlich nichts anderes als eine leicht modifizierte Dau, womit ein Beispiel mehr fügt

die außerordentlich große, bis heute noch immer unterschiedlichste Bedeutung der arabischen Schiffe für Schiffsbau und Seefahrt der europäischen Mittelmeeraländer gegeben wäre.

A H-res karavelle tehűt tkp. semmi más, mint egy kissé modifikált dahu, s ezzel egy párolásval tűbb a rendkívül nagy, az arab hajók ezidűig mágának mindig általában befolyásra az európai hajókra-pártársra Ásia hajózásra a füldékűzi területtel.

A sebek (Schebecke, Chebec, Xebec, Sciaabecco)

Die Schebecke war neben der Galeere das wohl typischste Mittelmeerfahrzeug überhaupt.

A gulya mellett a sebek volt (együtthalán) a legtipikusabb füldékűzi tengeri jármű.

Ihr Ursprung ist nicht mit voller Sicherheit festzustellen.

Eredetől nem lehet teljes bizonyossággal megállapítani.

Sicher ist nur, dass sie sich im 17. Jahrhundert bei marokkanischen und algerischen Piraten größter Beliebtheit erfreute, und die Vermutung liegt nahe, dass dort auch ihre ursprüngliche Heimat war.

Csak az biztos, hogy a 17. században marokkói Ásia algári kalázoknak nagy kedveltségek árvendett, s ágy megalapozottnak támnik a valamelyen, hogy ott volt az uralta hazája.

Im frühen 18. Jahrhundert tauchte die Schebecke in Spanien und Frankreich auf.

A korai 18. században merült a sebek Spanienban Ásia Franciajában fel.

Und ich halte es für durchaus Glaublich, wenn behauptet wird, die ersten spanischen Schebecken seien gebaut worden, um algerische Piraten mit ihren eigenen Waffen zu schlagen.

Ezért teljesen hihetőnek tartom a júlia-tájat, hogy az első spanyol sebeket azért Áropá-tették, hogy az algári kalázok fejverükkel győzzenek le.

Die Schebecke war ein verhältnismäßig flachgehendes Schiff mit scharfen, außerordentlich "schnellen" Linien, ein hevorragender Segler, von einer verhältnismäßig kleinen Besatzung zu bedienen und zudem mit einer Bewaffnung ausgestattet, die einer Fregatte nicht nachstand.

A sebek egy viszonylagosan laposan járó hajó volt, Álles, rendkívül gyors vonalakkal, egy kiváljási vitorlájához, viszonylagosan kis személyzettel Ásia hozzájár egy fegyverzettel ellátva, ami egy fregattának is megfelelt.

Álljon itt egy köröp az algári sebekről, amit jelenleg a Hajomester kedves barátunk Áropá-t, s ami egy modellt 1760-ból Ábrázol, s ami a Science Museum, London-ban található. Ennek a hajónak a tervrajza A.F.Chapman angol származású, Gáborborgban született egyik legnevezetesebb svéd hajótervező Architektura Navalis Mercatoria (Állomány hajó Áropá-társaság) c. 1768-ból származik - környezetének - a valamikori NDK Rostocki Hinstorff Verlag (környekük 1968, 1980, 1984 - es reprint utánnyomásának a Pl. LVIII - azaz az 58. -ik tábláján van nagyon szép, tiszta rajzban Ábrázolva, sajnos csak a test, körülözött, ill. vitorláját nélküli).

Â

Â

A test (Der Rumpf)

Schon auf den ersten Blick ist im Rumpfbau die „hnlichkeit zwischen Galeere und Schebecke kaum zu übersehen.

Már az első pillantásra láthatóan hasonlóság a gályához a sebek körülözött.

Die schiffbautechnisch interessante Frage hierbei ist, wie sich aus der bekanntlich miserabel segelnden Galeere ein so hervorragender Segler wie die Schebecke entwickeln konnte.

A hajószápitőtechnikai előrdekes körözőkön kívül, hogyan tudott egy körülözött rosszul vitorlázás gályájához egy olyan kiváló vitorlás mint a sebek kifejlődni.

Die Anregung zum Bau der Schebecke darf wohl - wieder einmal - von der arabischen Dau ausgegangen sein, im speziellen von der Ghanja.

Az általánosan szoktak a sebek előpártácsához - előre egyszer - az arab dautol származhatott, speciálisan a ghanjától.

az eredeti számos rajz B.Landström - Das Schiff - környékben található

Die eigentliche Entwicklungslinie freilich läuft über die kleineren Galeerentypen, die Brigantino und die Galeotta, wobei ich leider nicht feststellen kann, inwieweit diese beiden nun schon von der Ghanja beeinflusst waren.

A tulajdonában fejlődő svonal a kisebb gályához hasonlít - a brigantinon ács a galeottán - keresztelőn vonulhatott, ahol sajnos nem tudom megállapítani, mennyire lett ez a kettő műr a Ghanjától befolyásolta.

17. Egy gőzlyá keresztmetszete

18. Galeotta "

19. Áreg sebek "

20. Ásjabb sebek ")

{mospagebreak title=Hasonló törökpusok}

Hasonló törökpusok („hnliche Typen)

Brigantina

Brigantina

Pinke

Die Pinke war vor allem im Ligurischen Meer und im Golfe du Lion verbreitet und dem neueren Typ der Schebecke nahe verwandt.

A pinke többek előtt a Ligur tenger rész az Oroszlán-tengerben volt elterjedve rész a sebek ágyabb törökpuszival ill körzeli rokonságban.

Wenn auch wesentliche Charakteristika von der Schebecke übernommen waren, so erscheint der Rumpf der Pinke kräuziger, gedrungener und plumper.

Ha a sebek fontosabb karakterisztikusát jegyeit által is vette, a pinke teste rövidebb, törökpuszibb rész esetlenebbnek tűnik.

Ligur pinke " Nostra Signora del Carmine " - A Carmine-i Miasszonyunk, 1810

Polacker

Einer der sonderbarsten Schiffstypen ist zweifellos der Polacker.

Az egyik legfurcsább hajotípus kategória gkiváll a Polacker.

Tálem : Ősgy nőz ki, mintha a hajó körül teljesen eltérő törpuszabál lett volna. Mintha egy sebeket összegyűjtött volna, s a sebek elején a fregatt hajtuljával állt szárazföldön. A Polacker egyébként származtatott a lengyel-t jelent (a " polák " a magyarban is a lengyelekre használt csufszármaztatott), , s sajnos örvetlendítőként nem tudtam rátánni, hogyan kaphatta egy főhajtóműt a tengeri keverék hajó-pus a nevét a lengyelekkel, hiszen működésük magyar mese világban is Pomeránia az "perenciás" tengerhez hasonlóan a világ minden országában jelenti. "Pomeránia" egyébként egy a németek között a lengyelek körében ismert körülbelül 1 : 50 -ben általánosított modell, amit a keleti tenger partjain, aminek a nyugati része a mai, korábban NDK-Ázsia Mecklenburg - Vorpommern.

Soha nem elég az összevisszaigazítani, hogy illjon itt egy pár oldalra a Polacker - Schebecke-re - ami a francia területen Misticque, Misztikus nevet kapta s török. egy sebek testre felhőzött Polacker körülözött ill. vitorlázatot jelentett. Meglepően jó modellt lehet - egy kis főjavítással - a német Krick cég aránylag nem is tűnő drágája öröklődőbővítés 1 : 50 -ben általánosított, amit a mai számos megápolásnak amagának is tele művek " körültelezés " modellekkel.

A

Á

Tartane

Ennek a családnak a legkisebb tagja a Tartane, egy körbocsos kis hajó, ami a Földkárti tenger egész százalékát partjain kedvelt volt. Párlónak illjon itt egy alba tartane. (Albánia valószínűleg egy kicsit körülözött van a Földkárti tengerhez mint Lengyelország !)

Albán Tartane modellje 1810, a Musée de la Marine, Paris -ból

Talán hogy megemlíthetném, az utolsóbbi időben meglehetősen sok s tippben nyire tudományos megalapozott riportfilm láttható a Phoenix Cs a NrTv (?) csatornáin , (sajnos Általában Cájföl után, s ezek a programok a TV Ájságokban nem jelennek meg; s ágy csak az Ájjeli baglyok kapják el nátha Áket , ill. a teletextes törvénken ott megnézhető a másik soron de gondolom, hogy otthon is foghatok) amik egyre inkább a Tendez-re hajlanak, hogy a karavellák a dauk műsorai. Minde magam is felvettetem náhányat videónra, komolyabb Cárdekládáknek talán valamikor károsítva tudok kápiákat károlni.

Â

Vasa

S ezzel sajnos be kell hogy fejezzem azt a cikket, mert ebbe a törömbe műkövebben belemerülni teljesen felrobbantaná az " időháztartásomat ", s talán azt jelentené, hogy a lobbijegyzetben látványvet teljesen le kellene fordítanom, amire sajnos nincs időm ! A műkövebben Cárdekelteknek csak azt tudom ajánlni, hogy próbálják beszerezni ezeket a káthyvetek.Nem Cárppen idéztem, talán inkább a Ghanja cikkem végigálló, habár itt is emlegettem a Városát, egy károlyi Vasa tárkáráról. A májuskor még nem rendelkeztem a káthyvel, amiben van. Világosan látszik, hogy az oldalfalak nem károkkal hanem pirosak voltak, s a szobrok sem voltak mind aranyozva, hanem sok természetes színre volt festve. Már pedig a károlyi meglehetősen autentikusnak kell tartanunk, mert Gápte Gáfranson festette, aki a Vasamuseet, Stockholm egyik munkatársa.

Â

Â

Â

Már valamit :

Tamásnak már emléktettem : Gyűjtésük a legtöbb problémájukat egy kupacba, amik egy rözsáról minden olvasok a "klubban", de egyenként kaptelen vagyok rájuk valaszolni. Tervezett cikkeim egy része arra vonatkozik, hogy magyarátsam őket. Már is rözsüknek török márkászen is vannak.

Az "Árapá-tárdobozok" ... negyedik, befejezetlen része.

Egy sorozat a hajótestek örökségeinek a működéseiről, részeket írtam rekonstruálásra flamand galeonról-társával.

Egy sorozat az Ájlláj körülbelül 1781 óta történő gyakorlati kivitelezéséről.

A HMS Agamemnon 1781 óta történő

Szeretnök töltek visszajelzést kapni, amennyiben ezek a törmák örökítések Benneteket!

Addig is - Schiff ahoi ! - járunk tanulást részben járunk óta történő !

Flamenco

Kálynyek :

W.Mondfeld - Die Galeere vom Mittelalter bis zur Neuzeit

E. Paris - Die grosse Zeit der Galeeren und Galeassen

W. Mondfeld - Die arabische Dau

-

W. Mondfeld - Die Schebecke und andere Schiffstypen des Mittalalters

-

B. Landström - Das Schiff